

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobců: **a) M. G., b) J. G.**, zastoupeni JUDr. Karlou Návedlovou, advokátkou se sídlem Wolkerova 1140/2, Bílovec, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem Třída Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 3. 2018, čj. KUZL 55383/2017, o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 14. 11. 2018, čj. 65 A 74/2018-43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně domáhali přezkoumání shora označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm ze dne 2. 6. 2017, čj. MěÚ-RpR/11009/2017, o změně využití území na specifikovaných parcelách a rozhodl o umístění stavby „rozšíření hřbitova v Dolní Bečvě“. Žalovaný toto rozhodnutí zároveň potvrdil. Usnesením ze dne 11. 7. 2018, čj. 62 A 83/2018-15, postoupil Krajský soud v Brně věc Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále „krajský soud“) jako soudu místně příslušnému.

[2] Krajský soud v záhlaví označeným usnesením řízení o žalobě zastavil. Vyšel z toho, že žalobcům podáním žaloby vznikla poplatková povinnost [§ 2 odst. 2 ve spojení s § 4 odst. 1 písm. a) a § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění

zákona č. 296/2017 Sb. (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Žalobci požádali o osvobození od soudních poplatků, avšak krajský soud jim osvobození usnesením ze dne 15. 10. 2018, čj. 65 A 74/2018-35, nepřiznal. Dále žalobce krajský soud usnesením ze dne 16. 10. 2018, čj. 65 A 74/2018-40, vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení usnesení zaplatili soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za každého z žalobců, tedy v celkové výši 6 000 Kč. Zároveň je poučil, že v případě nezaplacení poplatku v této lhůtě bude řízení zastaveno a že k zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží. Toto usnesení bylo zástupkyni žalobců doručeno 17. 10. 2018, lhůta pro zaplacení poplatku tedy uplynula 1. 11. 2018. Žalobci v této lhůtě poplatkovou povinnost nesplnili, proto krajský soud řízení zastavil.

[3] Proti usnesení krajského soudu o zastavení řízení podali žalobci (dále „stěžovatelé“) kasační stížnost, a to z toho důvodu, že soudní poplatek za žalobu „již uhradili“. Stěžovatelé tak navrhli, aby kasační soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a rozhodl tak, že v řízení bude pokračováno.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[5] Po přezkoumání formálních náležitostí Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost byla podána včas [§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002, soudní řád správní (dále „s. ř. s.“)] a oprávněnými osobami (§ 102 s. ř. s.).

[6] Po přezkoumání napadeného usnesení v rozsahu uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 4 s. ř. s.) dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Ze spisu krajského soudu v dané věci jasně plyne, že stěžovatelé soudní poplatek za žalobu nezaplatili ve lhůtě stanovené krajským soudem, nýbrž až 23. 11. 2018, tedy celé 3 týdny po jejím uplynutí. Ani stěžovatelé sami nenamítali, že by poplatkovou povinnost splnili včas; v kasační stížnosti pouze uvedli, že ji již splnili. Neuvedli ani žádné jiné skutečnosti, ke kterým by zdejší soud mohl při posuzování zmeškání lhůty přihlídnout.

[8] Podle § 9 odst. 1 věty druhé zákona o soudních poplatcích soud zastaví řízení po marném uplynutí lhůty určené soudem k dodatečné úhradě soudního poplatku. Krajský soud tedy postupoval správně, pokud řízení zastavil pro nezaplacení soudního poplatku, neboť současně neexistovaly ani okolnosti pro jeho nezastavení uvedené v § 9 odst. 4 zákona o soudních poplatcích.

[9] Je přitom nutno uvést, že v případě následného zaplacení soudního poplatku po uplynutí stanovené lhůty důvod pro zastavení řízení neodpadá, neboť k takto opožděně uhrazenému poplatku nelze přihlížet, jak byli stěžovatelé krajským soudem poučeni. Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích s účinností od 30. 9. 2017 jednoznačně předpokládá, že „[k] zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.“ Zohlednění pozdějšího zaplacení soudního poplatku stěžovateli by nicméně nebylo možné ani za předchozí právní úpravy, která připouštěla úhradu soudního poplatku i po uplynutí soudem určené lhůty (a případné zrušení již vydaného rozhodnutí o zastavení řízení), avšak pouze do nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení. K tomu však v dané věci došlo již dnem 20. 11. 2018. Stěžovatelé tedy soudní poplatek uhradili až poté, co krajský soud doručil jejich zástupkyni usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

pokračování

[10] Jak již bylo výše uvedeno, stěžovatelé uhradili poplatek až po uplynutí soudem určené lhůty, a to navíc v době, kdy již bylo usnesení o zastavení řízení v právní moci. Tímto okamžikem pak také podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích zanikla jejich poplatková povinnost. Pokud stěžovatelé uhradili soudní poplatek za žalobu, aniž by k tomu již byli povinni, je namístě za splněných zákonných podmínek již uhrazený poplatek vrátit (§ 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích). O vrácení soudního poplatku za podanou žalobu však může rozhodnout jen krajský soud.

[11] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost zamítl pro nedůvodnost ve smyslu § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.

[12] Stěžovatelé nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť ve věci nebyli úspěšní. Úspěšnému žalovanému žádné náklady v tomto řízení nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů nepřiznal.

Obiter dictum

[13] Vše shora uvedené plně by postačovalo k vysvětlení, proč nemohlo být podané kasační stížnosti vyhověno; postup a rozhodnutí krajského soudu byly zcela souladné s platnou právní úpravou a zastavení řízení bylo jen nevyhnutelným důsledkem nesplnění poplatkové povinnosti, kterou měla za žalobce včas splnit jejich zástupkyně. Není přitom úkolem Nejvyššího správního soudu spekulovat, zda se tak stalo v důsledku její nedbalosti, či zda snad žalobci, ač řádně o průběhu řízení svou advokátkou informováni, přes její poučení trvali na tom, že soudní poplatek má být dodatečně, tj. opožděně a tudíž zbytečně, zaplacen.

[14] Advokátka JUDr. Karla Návedlová vystupovala v řízení od podání žaloby jako zástupkyně obou žalobců. Bylo proto její právní i etickou povinností (§ 16 a 17 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii) chránit a prosazovat oprávněné zájmy jejích klientů, jednat čestně a svědomitě a důsledně využívat všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit vše, co pokládala podle svého přesvědčení za prospěšné [např. včas zaplatit předepsaný soudní poplatek nebo napadnout přípustným opravným prostředkem (kasační stížností) - v souladu s poučením soudu usnesení, jímž nebyli žalobci od jeho zaplacení osvobozeni].

[15] Obsah spisu však nenasvědčuje tomu, že by stěžovateli zvolená zástupkyně postupovala při plnění svých povinností s dostatečnou pečlivostí. Žalobu podala (za oba žalobce) chybně u místně nepřislušného soudu (Krajskému soudu v Brně namísto Krajskému soudu v Ostravě) a až po soudní výzvě doložila plnou moc udělenou jí první žalobkyní; teprve v souvislosti s jejím předložením přednesla soudu za oba žalobce žádost o osvobození od soudního poplatku; té však soud nevyhověl usnesením doručeným do rukou zástupkyně dne 15. 10. 2018. Zda zvolená zástupkyně o tomto usnesení své klienty informovala, není ze soudního spisu samozřejmě zjevné, neboť komunikace mezi advokátem a klientem (klienty) je věcí jejich vztahu a nikoliv záležitostí soudu. Stejně tak nevyplývá ze spisu, zda JUDr. Karla Návedlová informovala následně oba žalobce o jí doručeném usnesení, jímž byli žalobci vyzváni k zaplacení soudního poplatku a v němž jim bylo podrobně a bezchybně soudem vysvětleno, jaké následky jsou spojeny s nezaplacením či pozdním zaplacením poplatku (srov. zde odst. [2]).

[16] Teoreticky sice vskutku nemůže Nejvyšší správní soud vyloučit, že žalobci byli řádně, včas a úplně o svých právech a povinnostech v řízení svou advokátkou zpraveni, avšak nestalo-li se tak, nelze pro její pochybení nalézt žádnou jednoduchou omluvu. Rozhodně nebylo smysluplné pozdní zaplacení soudního poplatku snažit se napravit podáním kasační stížnosti, která je navíc sama o sobě příkladem mimořádně ledabyle zpracovaného podání (ze strany zástupkyně chybně navíc zaslaného Krajskému soudu v Ostravě namísto přímo Nejvyššímu správnímu soudu). Zbytečné podání kasační stížnosti bohužel navíc zatížilo oba (!) stěžovatele další nemalou poplatkovou povinností; tu však Nejvyšší správní soud nemůže z jejich beder žádným způsobem snést.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. února 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu